

Thomas Stanghelle (t.v) og Olaf Sikveland slår an tonen på torader. Stanghelle skal imponere med kunnskapene Sikveland har lært ham under sommerkonserten med Hanne Krogh og Alexander Rybak i Lyngdal kulturhus.

Toradertalentet Thomas

«Lillians vals»
toner ut i en
kjeller i Vanse.
Slik skal det låte
når Olaf R.
Sikveland (59)
lærer Thomas
Stanghelle (29) å
spille torader.

Av Signe Marie Rølland

Når Thomas Stanghelle går på scenen under sommerkonserten 8. juli sammen med Alexander Rybak og Hanne Krogh, i Lyngdal kulturhus, kan han imponere med å trekke fram toraderen sin. Fra før er han et talent på piano og gitar, og han synger helt utmerket. Mange vil kjenne Thomas Stanghelle fra musikalen «Some sunny night» og som tredje generasjon i trioene Tre generasjoner. Olaf R. Sikveland derimot kjente ikke navnet til sin elev fra før, og visste derfor egentlig ikke hvilket talent han hadde med å gjøre.

– Jeg sa til venner og bekjente at jeg hadde fått en ny toraderelev. Da de spurte hvem det

var, og jeg sa navnet hans, ble jeg gjort oppmerksom på hvilket talent han er, sier Sikveland.

Inspirerende

– Det er inspirerende å kaste seg over et nytt instrument, og jeg er så heldig at jeg har en dyktig lærer, sier Thomas Stanghelle, som opprinnelig kommer fra Nesodden. For tida bor han i Kristiansand og studerer ved Musikkonservatoriet.

Han fikk toraderen i julegave og for å lære seg å spille på den, ringte han Lindesnes trekkspillklubb. Det var de som anbefalte ham å ta kontakt med Olaf R. Sikveland. – Det er verdt å kjøre fra Kristiansand når jeg kan ta disse timene hos Olaf. Og det er spennende å lære noe helt fra bunnen når jeg har holdt på med musikk så lenge. Også med dette instrumentet kan jeg bruke musikken fra alle de sjangrene jeg har drevet med. Å spille torader har gitt meg inspirasjon til å komponere ny type musikk, sier Stanghelle.

Læreren er glad for at Thomas Stanghelle utfordret ham.

– Han er utrolig musikalsk og lærer fort, og han er villig til å trene, sier Sikveland.

Durspill

Torader er et durspill og man kan bare spille i bestemte durer, forteller Olaf R. Sikveland.

En torader har to rader med knapper og gir forskjellig lyd avhengig om man drar belgen ut eller inn på samme knappen. Dette skiller toraderen fra femrader og piano-trekkspillet, hvor man får samme lyd uansett hvilken vei man drar belgen. Ifølge Sikveland er det akkurat som om toraderen begynner å snakke når virkelige talenter spiller.

Læreren tok sitt første toraderkurs hos Ole Aulie i 1996. Etter at ungene flyttet ut, har han ofret seg mer og mer for musikken. Han har erfaring fra trekkspillklubbene på Lista og Lindesnes og Toraderen i Lyngdal. Sikveland underviser også litt for enkeltelever og holder kurs.

– I tillegg til trekkspillmusikk, er jeg veldig glad i country. Sammen med tre kamerater spiller jeg countrymusikk i «The countryband», forteller Sikveland.

Både lærer og elev er enige om en ting: Det er fantastisk å kunne glede andre med musikk.

– Å øve og komponere hjemme er en ting, men det er noe annet å kunne spille ute og glede andre med musikken min. Det er utrolig meningsfylt, sier Stanghelle.

– Det er også fint å se hvordan musikk kan skape fellesskap. I Lindesnes trekkspillklubb, for eksempel, har jeg fått mange nye venner

gjennom vår felles interesse, trekkspillmusikk, fortsetter Sikveland og legger til:

– Hadde jeg ødelagt hendene mine så jeg ikke kunne spille, da vet jeg ikke hva jeg skulle gjort.

Sommerkonsert

Olaf R. Sikveland lover å sitte i salen når Thomas Stanghelle skal holde sommerkonsert i Lyngdal.

– Vi blir en spesiell trio, Alexander Rybak, Hanne Krogh og jeg, smiler Thomas Stanghelle.

Rybak vant Kjempesjansen på NRK og har i den senere tid vært med i «Spelemann på taket» på Oslo Nye Teater. Han har medvirket under sommerkonserten til Tre generasjoner tidligere, og svikter heller ikke i år.

Hanne Krogh kjenner vi som den ene halvdel av Bobbysocks. Sammen med Elisabeth Andreassen tok hun seieren rett hjem med «La det swinge» under Grand Prix i 1985. Som ung jente spilte hun Sonja i «Reisen til julestjernen», og med tiden har hun rukket å bli en av våre mest folkekjære artister blant annet gjennom sine julekonserter.

– Hanne Kroghs familie har egentlig en regel om at juli skal være fri for konserter. Derfor er det en ære at hun har sagt ja. Det er også flott at

Alexander Rybak tar seg tid til å bli med, sier Thomas Stanghelle.

Han kan røpe at litt forskjellig musikk vil stå på programmet på sommerkonsertene; blant annet fra musikaler, jazz og opera. Det blir også en spesialversjon av «La det swinge».

Tre generasjoner

Sommerkonsertene skal framføres i Lyngdal og deretter i Arendal og Kristiansand. På scenen har Thomas Stanghelle med seg sine to andre generasjoner; moren Turid Stanghelle og mormoren Mathilde Marker. Marker er snart i sitt nittiende år.

– I tillegg har Alexander Rybak med seg sine foreldre på scenen, Igor og Natasha. Og kjæresten min, Ingunn Roland fra Vigeland, skal også synge på konsertene, forteller Stanghelle.

Tre generasjoner har tidligere holdt tradisjonstro konserter på Spind grendehus. I år flytter de ut av grendehuset og lager en ny type sommerkonsert i kulturhuset.

– Konsertene har ofte falt på min bursdag, 8. juli, det skjedde også i fjor. I år feirer jeg 30-års dagen min på scenen i Lyngdal kulturhus, sier Thomas Stanghelle.